

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 9142878

Lietuvos Respublikos	2024-07-	Nr. 10R-
Vyriausybės kanceliarijai	I 2024-06-28	Nr. S-1963

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL XX AMŽIAUS LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ TYRIMŲ IR JŲ SKLAIDOS, ŠIŲ KOVŲ ĮAMŽINIMO 2024–2026 METŲ VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO DERINTI

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – Centras), susipažinęs su Jūsų pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų tyrimų ir jų sklaidos, šių kovų įamžinimo 2024–2026 metų veiksmų plano patvirtinimo“ projektu (toliau – Projektas), informuoja, kad iš esmės šiuo Projektu tvirtinamam XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų tyrimų ir jų sklaidos, šių kovų įamžinimo 2024–2026 metų veiksmų planui (toliau – Planas) pritaria ir norėtų pateikti šiuos pasiūlymus:

1. patikslinti Plano 3.7 papunktyje veiklos (sukurti ir pagaminti tipinį Lietuvos partizano ir Lietuvos partizanų ryšininko antkapinį ženklą, pradėti kapų ženklinimą Varėnos rajone. Parengti ir eksponuoti parodą „Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) partizanų ženklas. 1949“) įvykdymo terminą, nurodant *2025 metų IV ketvirtį*.

2. Plano 3 uždavinį „Įamžinti XX amžiaus Lietuvos laisvės kovas. Užtikrinti visapusišką Lietuvos laisvės kovų, su jomis susijusių asmenybių ir istorinių įvykių įamžinimą ir atminimą (materialiomis ir nematerialiomis formomis). Restauruoti, prižiūrėti, prireikus atkurti anksčiau pastatytus paminklus, įrengtus atminimo ženklus ir informacinius standus. Sukurti prielaidas atviroms diskusijoms su visuomene, politikais, mokslininkais, istorija besidominčiųjų bendruomenėmis, įvairiomis asociacijomis, įtraukiant juos į sprendimus dėl Lietuvos laisvės kovų paminklo Vilniuje. Organizuoti Lietuvos laisvės kovotojų įamžinimą už Lietuvos ribų, užsienio šalyse, vietose, kur galimas jų atminimo įamžinimas“ papildyti šia veikla: *parengti Kalniškės mūšio memorialo projektą ir pradėti jo įgyvendinimą, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2024 metų I ketvirtis–2026 metų IV ketvirtis*.

3. Plano 4 uždavinį „Rengti ir publikuoti akademinius leidinius apie XX amžiaus Lietuvos laisvės kovas“ papildyti šiomis veiklomis:

3.1. *parengti pilietinio pasipriešinimo dalyvių biografijų žinyną, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2024 metų I ketvirtis–2026 metų IV ketvirtis*;

3.2. *atlikti archeologinius ir istorinius tyrimus bei parengti leidinį „Lietuvos partizanų bunkeriai“, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2025 metų IV ketvirtis*;

3.3. *parengti ir išleisti leidinį „Sukilimas Kazachstano stepėje. Kengyro politinių kalinių atsiminimai“, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2024 metų IV ketvirtis*.

4. Plano 6 uždavinį „Aktualizuoti ir užtikrinti XX amžiaus Lietuvos laisvės kovas įamžinančią meninę, medijų kūrybą, įgyvendinti Lietuvos ir užsienio šalių auditorijai skirtus meno kūrėjų projektus XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų tema. Siekti meninės kūrybos projektų žanrinės įvairovės, į šių projektų kūrybos ir poreikio procesus įtraukti visuomenę“ papildyti šiomis veiklomis:

4.1. *sukurti dokumentinį filmą apie LLKS Tarybos prezidiumo pirmininką generolą Joną Žemaitį-Vytautą „Jonas Žemaitis-Vytautas. Paskutinis noras“ , atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2024 metų IV ketvirtis;*

4.2. *sukurti dokumentinį filmą apie Dainavos partizanų apygardos vadą Lionginą Balikevičių-Dzūką, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2025 metų IV ketvirtis.*

5. Plano 7 uždavinį „Užtikrinti integralią XX amžiaus Lietuvos laisvės kovų edukaciją. Siekti glaudaus švietimo įstaigų ir atminties institucijų bendradarbiavimo tradicinėmis ir naujomis visų socialinių visuomenės sluoksnių ir amžiaus grupių atstovų edukacijos formomis“ papildyti veiklomis:

5.1. *suorganizuoti tęstinį nacionalinį 8–12 klasių mokinių kūrybos darbų konkursą „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“, atsakingi vykdytojai – Centras, Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, įvykdymo terminas – 2024 metų IV ketvirtis–2025 metų III ketvirtis;*

5.2. *parengti kilnojamą parodą, skirtą LLKS Tarybos prezidiumo pirmininkui generolui Jonui Žemaičiui-Vytautui atminti, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2024 metų IV ketvirtis;*

5.3. *organizuoti atvirų durų dieną Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Okupacijų ir laisvės kovų muziejuje, minint LLKS Tarybos prezidiumo pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto 70-ąsias žūties metines, atsakingas vykdytojas – Centras, įvykdymo terminas – 2024 metų IV ketvirtis.*

Generalinis direktorius

Arūnas Bubnys